2024-2025-o’quv yili uchun Jahon geografiyasi (O’rta Osiyo iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi) fanidan savollar

1. Ayrim olimlarning va yetakchi ilimiy maktablarning O’rta Osiyo tabiyatni o’rganishga qo’shgan hissasi.
2. Fan shakllanishi va rivojlanishiga kimlar katta hissa qo‘shgan?
3. Mintaqada qishloq xo‘jaligini rivojlantirish istiqbollari nimalar bilan bog‘liqligini aytib bering?
4. Mintaqada xo‘jalikning rivojlanishi xususiyatlariga nimalar ta’sir ko‘rsatadi?
5. Mintaqada yagona makon va iqtisodiy integratsiyani tashkil etish qanday muammolarni hal etish bilan bog‘liq?
6. Mintaqadagi rangli metallurgiya markazlarini aytib bering
7. O‘rta Osiyo aholisining umumiy soni, zichligi va uning har bir davlatdagi ko‘rsatkichi haqida tavsif bering.
8. O‘rta Osiyo davlatlari aholisiing ijtimoiy tarkibini baholang.
9. O‘rta Osiyo davlatlari iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy geografiyasi nimani o‘rganadi?
10. O‘rta Osiyo davlatlari metallurgiya sanoatiga ta’rif bering
11. O‘rta Osiyo davlatlari qishloq xo‘jaligining yaqin o‘tmishi, uni joylashtirish va rivojlantirishda olib borilgan ishlarning oqibatlarini aniqlang.
12. O‘rta Osiyo davlatlari qora metallurgiya sanoatining asosiy xom ashyolari haqida tavsif bering.
13. O‘rta Osiyo davlatlari sanoatining xo‘jalikda tutgan o‘rni qanday?
14. O‘rta Osiyo davlatlari tarkibi va kattaligi qanday?
15. O‘rta Osiyo davlatlari xo‘jaligini tashkil etish va rivojlantirishda inson omili qanday rol o‘ynaydi?
16. O‘rta Osiyo davlatlarida transport tarmoqlarini rivojlantirish uchun olib borilayotgan ishlarga tavsif bering.
17. O‘rta Osiyo davlatlarining geografik va tarixiy-ijtimoiy umumiyligi nimalarda namoyon bo‘ladi?
18. O‘rta Osiyo davlatlarining sanoat tarmoqlarini tavsiflang.
19. O‘rta Osiyo hududida mustaqillikgacha bo‘lgan davrdagi transport geografiyasini tavsiflang.
20. O‘rta Osiyo hududining berk havzada joylashganligi va uning hususiyatlarini tavsiflang.
21. O‘rta Osiyo mamlakatlariga xos bo‘lgan umumiy muammolarni tavsiflang.
22. O‘rta Osiyo mintaqasi jahon siyosiy xaritasi va ijtimoiy mehnat taqsimotida qanday o‘rin tutadi?
23. O‘rta Osiyo qishloq xo‘jalagida yangi xo‘jalik yuritish shakllari haqida nimalarni bilasiz, tavsiflang?
24. O‘rta Osiyo qishloq xo‘jaligining iqtisodiyotdagi ahamiyatini tavsiflang.
25. O‘rta Osiyo qishloq xo‘jaligining yetakchi tarmoqlarini belgilang va tavsif bering.
26. O‘rta Osiyo respublikalari iqtisodiyoti tarixiy davrlar davomida qanday o‘zgarishlarga erishdi?
27. O‘rta Osiyo respublikalari xo‘jaligining bir-biriga o‘xshash va farq qiluvchi xususiyatlarini aniqlang.
28. O‘rta Osiyo respublikalari xo‘jaligining bundan keyingi rivojlanishi qanday muammolarning hal qilinishiga bog‘liq?
29. O‘rta Osiyo tabiiy resurslari va geografiyasini ta’riflang?
30. O‘rta Osiyo tabiiy sharoitini tahlil qiling.
31. O‘rta Osiyoda kimyo sanoatini qaerlarda tez barpo etish va rivojlantirish qulay?
32. O‘rta Osiyoda mehnat resurslari va aholining ish bilan bandligi darajasiga tarif bering.
33. O‘rta Osiyoda transport tarmoqlarining zichligi to‘g‘risida tavsif bering.
34. O‘rta Osiyoda yagona iqtisodiy makon va iqtisodiy integratsiyani tashkil etishning mohiyati va maqsadi nima?

35. O‘rta Osiyodagi qishloq xo‘jaligi rayonlarini tavsiflang
36. O‘rta Osiyoga xos bo‘lgan demografik muammolarni aytib bering
37. O‘rta Osiyoga xos bo‘lgan umumiy muammolarni belgilovchi omilga ta’rif bering.
38. O‘rta Osiyoning ijtimoiy - demografik muammolari haqida gapirib bering.
39. O‘rta Osiyoning o‘ziga xos geografik va geostrategik o‘rni xususiyatlari nimalarda namoyon bo‘ladi?
40. O’rta Osiyo davlatlari aholisining joylashuv xususiyatlari: tog’, cho’l, tekislik, vohalarda aholi zichligining o’zgarishi, shahar va qishloq aholisi
41. O’rta Osiyo davlatlari tashqi iqtisodiy aloqalar. Ularning asosiy yo’nalishlari.
42. O’rta Osiyo davlatlari xo’jaligining umumiy tarifi.
43. O’rta Osiyo davlatlari Yaqin va Uzoq, xorij davlatlari bilan eksport va import mahsulotlari, asosiy muammolari.
44. O’rta Osiyo davlatlarida quruqlik transporti-temir yo’l, avtomobil va quvur transportining tashkil etilishi va ulardan foydalanish.
45. O’rta Osiyo davlatlarida sanoatning tarkib topishi, tarixiy rivojlanishi. Hududiy va tarmoqlar tarkibi, uning o’zgarishi va sabablari.
46. O’rta Osiyo davlatlarida yirik sanoat markazlari va rayonlari, ularning ixtisoslashuvi.
47. O’rta Osiyo qishloq xo’jaligining bozor munosabatlari sharoitida rivojlanishi
48. O’rta Osiyo respublikalari xo’jaligining bir-biriga o’xshash va farq qiluvchi xususiyatlarini aniqlang.
49. O’rta Osiyo transport muammolari, ularni hal etish uchun olib borilayotgan tadbirlar. Yangi qurilayotgan va rejalashtirilayotgan yo’llar.
50. O’rta Osiyo yoqilg’i-energetika kompleksi, uning asosiy markazlari va rivojlanishi.
51. O’rta Osiyoda demografik muammolarni kelib chiqish sabablari, ularni hal etishga davlatlarning etibori
52. O’rta Osiyoda mehnat resurslari, aholining iqtisodiyot tarmoqlarida bandligi.
53. O’rta Osiyoning iqlim sharoitlari-agroiqlim resurslari
54. O’rta Osiyoning suv manbalari, harorat va yog’in miqdorini taqsimlanishining qishloq xo’jaligi va uning tarmoqlarini hududiy tashkil etishga tasiri.
55. Qirg‘iziston Respublikasiiing kattaligi, chegaralari, IGO‘ni ko‘rsatkichlarini aniqlang va boshqa davlatlarga taqqoslang.
56. Qirg‘iziston tabiiy sharoiti va tabiiy resurslarining muhim tomonlari va geografiyasini aniqlang.
57. Qirg‘iziston xalqining shakllanashi, demografik hususiyatlari va hududiy joylashish ko‘rsatkichlarini tahlil qiling.
58. Qirg‘izistoning asosiy iqtisodiy rayonlarini aytib bering va ularni taqqoslang.
59. Qirg‘izistoning asosiy ishlab chiqarish tarmoqlari hususiyatlari va geografiyasini baholang
60. Qirg’iziston aholining diniy, milliy, yosh-jins tarkibi
61. Qirg’iziston Respublikasi aholisi va uning joylashuv xususiyatlari.
62. Qirg’iziston Respublikasi İqtisodiyotining asosiy ixtisoslashgan tarmoqlari.
63. Qirg’izston Respublikasining gidroenergiya resurslariga tarif bering.
64. Qozog‘iston hozirgi davr xo‘jaligining asosiy hususiyatlarini aniqlang.
65. Qozog‘iston Respublikasining tashkil topishi, kattaligi, IGO‘ hususiyatlarini aniqlang.
66. Qozog‘iston sanoatning asosiy tarmoqlarini tahlil qiling.
67. Qozog‘istoning ichki iqtisodiy rayonlarini aniqlang, ularni bir-birlari bilan taqqoslang.
68. Qozog‘istonning aholisi va mehnat resurslari ko‘rsatkichlarini tahlil qiling.
69. Qozog‘istonning tabiiy sharoiti va tabiiy resurslari qanday hususiyatlarga ega?
70. Qozog‘istonning transporti va tashqi iqtisodiy aloqalari qanday rivojlangan?
71. Qozog’iston geografik o’rnining o’ziga xos jihatlari. Tabiiy boyliklari va ularning joylashuvi.
72. Qozog’iston Respublikasi aholisining diniy, milliy va yosh-jins tarkibi.
73. Qozog’iston Respublikasi shahar va qishloq aholisi. Aholi manzilgohlari, ularning joylashuv xususiyatlari.

74. Qozog’iston Respublikasi transport turlari, ulardan foydalanish. Tashqi iqtisodiy aloqalar.
75. Regionda aholinig tabiiy o‘sishi va joylashuvi haqida nimalarni bilasiz?
76. Sobiq Ittifoq va istiqlolning dastlabki davrida Markaziy Osiyoda xo‘jalikning holati xaqida ta’rif bering.
77. Tojikiston aholisi geografiyasi va mehnat resurslariga xos asosiy xolatlarni belgilang.
78. Tojikiston gidroenergetika resurslariga ta’rif bering
79. Tojikiston iqtisodiy rayonlarida qaysi transport tarmoqlari ahamiyatli?
80. Tojikiston respublikasi kattaligi, chegaralari, IGO‘ga xos eng asosiy ko‘rsatkichlarini aniqlang, respublikaning paydo bulishi bosqichlarini tahlil qiling.
81. Tojikiston Respublikasining Demografik salohiyati. Aholining tabiiy harakati va migratsiyasi. Aholi joylashuvining o’ziga xos jihatlari. Aholi tarkibi.
82. Tojikiston Respublikasining tabiiy resurs salohiyati, tabiiy sharoiti va xo’jalik yuritishda uning asosiy muammolari
83. Tojikiston tabiiy sharoiti va tabiiy resurslariga xos qaysi jihatlari bilan ajralib turadi?
84. Tojikiston xo‘jaligida sanoat tarmoqlari qanday o‘rin tutadi?
85. Tojikistonning eng yirik tarmoqlari ko‘rsatkichlarini tahlil qiling.
86. Transportning xalq xo‘jaligini tashkil qilish va rivojlantirishdagi ahamiyatini tavsiflang (O‘rta Osiyo davlatlari misolida).
87. Turkmaniston tabiiy sharoiti va tabiiy boyliklarining boshqa O‘rta Osiyo davlatlari ko‘rsatkichlaridan asosiy farqi nimada?
88. Turkmaniston aholisining dinamikasi, hududiy joylashishiing muhim tomonlari nimada?
89. Turkmaniston qishloq xo‘jaligining tarmoqlar tarkibini aniqlang.
90. Turkmaniston respublikasi IGO‘ ning eng asosiy xususiyatlari nimada?
91. Turkmaniston Respublikasi sanoati va uning asosiy tarmoqlari: yoqilg’i sanoati (gaz, neft, ko’mir), asosiy rayonlari; rangli va qora metallurgiya sanoatining istiqbollari va muammolari.
92. Turkmaniston respublikasiga umumiy iqtisodiy-geografik tarif.
93. Turkmaniston Respublikasining paxta yetishtirishga ixtisoslashgan iqtisodiy rayonlarini ayting
94. Turkmaniston Respublikasining qishloq xo’jaligi. Chorvachilik, dehqonchilik, uning hududiy va tarmoqlar tarkibi.
95. Turkmaniston Respublikasining Transporti va tashqi iqtisodiy aloqalari. O’zbekiston-Turkmaniston munosabatlari. İqtisodiy rayonlari va asosiy muammolari.
96. Turkmaniston Respublikasining yirik yengil sanoat va mashinasozlik markazlarini ayting
97. Turkmaniston sanoatining rivojlanish xususiyatlarini tahlil qiling.
98. Turkmaniston xo’jaligining ixtisoslashgan tarmoqlarini ayting
99. Turkmanistonning asosiy iqtisodiy rayonlarining bir-birlaridan farqini tahlil qiling.
100. Xalq xo‘jaligining mazmuni va mohiyatini tavsiflang.

Fan o’qituvchisi: **ass. K.Daljanov**